

Ambachtelijk papierschepper Piet Moerman schafte zich een drukpers uit 1851 aan

Stop de persen... Of juist niet ?!

■ Al een kleine tien jaar geeft Bruggeling Piet Moerman zih over aan het papierscheppen. Zijn jongste aanwinst is een degelpers uit het midden van de 19de eeuw.

In het dagelijks leven verdient Piet Moerman de kost bij het grafisch bedrijf 'Vanden Broele'. „M'n passie voor de papierschepperij werd gewekt tijdens een bezoek aan het Waalse boekendorp Redu”, vertelt hij. „Ik ben een cursus in de abdij van Korbeek-Lo beginnen volgen, deed aan zelfstudie en startte in 1997 twee huizen naast z'n eigen woonst in de Greinschuurstraat een atelier op.” „M'n eerste pers dateert van begin jaren '20, maar daar heb ik zelf nooit meer kunnen werken. Ik mis immers enkele sleutelstukken, zoals het pedaal en enkele verbindingselementen. Hierdoor heb ik tot op heden alle drukwerk moeten uitbesteden.”

Handgeschepte wenskaarten

Door de jaren heen werd Piet Moerman druk gesolliciteerd om geboortekaartjes te maken. Voor kalligrafische teksten ging de Bruggeling vaak te rade bij Liesbet Boudens en Yves Leterme

(neen, niet dé...).

Je kan bij Piet Moerman vooral terecht voor handgeschepte wenskaarten. Elk vel(letje) papier wordt voorzien van een watermerk, gebaseerd op een artistieke signatuur van z'n voornaam.

„Het begint allemaal bij gekochte papierpulp, oude kranten of wat we in de natuur aantreffen : maïs, katoen, netels, blaadjes van bomen, witloof, prei. Katoen blijft het beste basisproduct om papier mee te maken, omdat daar heel veel cellulose, het bindmiddel van de vezels, in steekt.”

„Aan die papierpulp dien je veel water toe te voegen, goed te roeren om daarna het eigenlijke papier te scheppen. Volgende stap : de zogeheten hoed van de zeef wegnemen en daarna het handgeschepte vel op een vilt leggen. Als ik het vel op het vilt samendruk, noemen we dit in het jargon *koetsen*.”

„Laatste stap in het ambachtelijke proces is het eigenlijke persen van het papier. Voor mij is papier-

In onze reeks 'Toys for Big Boys' : Piet Moerman bij z'n jongste aanwinst, een degelpers uit het midden van de 19de eeuw. (Foto MVN)

scheppen een passie geworden als reactie tegen de dominantie van de computer.”

Voorloper van degelpers

Zopas schafte Piet Moerman zich een tweede pers aan. Dit curiosum wist hij bij Herwig Kempnaers op de kop te tikken in de Historische Drukkerij van Turnhout. „Het gaat om een voorloper van de gewone degelpers, die op haar beurt een opvolger is van de ijzeren hand- en ijzerpers”, licht Herwig Kempnaers toe. „Dit exemplaar moet tot rond 1920 gefunctioneerd hebben. Toen kwam men de automatische degelpers op de proppen. Oudere cilinderpersen zie je ook in films als *Daens*.”

Met z'n nieuwe aanwinst zal Piet Moerman voortaan zelf kunnen drukken. „Herwig vertelde me dat het er vooral op aankomt om een bepaalde kneep onder de knie te krijgen. Ik hoop dat ik er gauw weg mee ben. Anderzijds, het is misschien wel de laatste keer dat je m'n hand(en) ziet...”

(SVV)

■ Wie zelf graag eens een kijkje zou willen nemen in het atelier van Piet Moerman kan bellen naar 050 34 57 06 of mailen naar pier.moerman@pandora.be.